

[Erik B. Smith]

Uanset at vi i Folketinget har haft en forespørgsel, uanset at vi har vedtaget love og beslutninger om investeringer i Østlandene, giver en gennemgang af bilagene i Finansudvalget et broget billede, og derfor hilser vi også forslaget velkommen.

Det er også godt at få fastslået, at finansieringen ikke må reducere ulandsbistanden. Det har der længe været flertal for her i Folketinget, men alligevel – ganske meget tyder på, at det ikke kan siges for tit.

Det er også klart, at udviklingen i Østeuropa på længere sigt har sikkerhedspolitiske konsekvenser. Jeg vil gerne sige, at en investering i Østeuropa er en investering i vores egen sikkerhed. Så forslagsstillernes sammenkædning af forsvarsbevillingen og udviklingsmidlerne er forståelig.

Vi får nu lejlighed til at drøfte forslaget i udvalget, og Socialdemokratiet vil arbejde positivt på det grundlag, der allerede er tilvejebragt her i Folketinget. Alligevel vil vi samtidig gerne anmelde, at vi finder, at de aktiviteter, dansk fagbevægelse udfolder i Østeuropa, er af stor værdi, ikke mindst for en rolig og demokratisk udvikling. Dansk fagbevægelse arbejder også i en række udviklingslande med støtte fra ulandsbevillingen, og vi finder, at kurser, tilidsmandsuddannelse og i øvrigt hjælp til opbygning af et fagligt system bør støttes af Østlandebevillingen. Det er et vigtigt element i ethvert demokrati.

Med disse bemærkninger vil vi gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Agnete Laustsen (KF):

Såvel dette forslag som det efterfølgende, der er af mere konkret karakter, nemlig oprettelse af Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling i de central- og østeuropæiske lande, vidner om den store og positive interesse, vi nærer for at støtte en demokratisk, markedsøkonomisk udvikling i disse lande.

Vi finder det i den konservative gruppe glædeligt, at vi så hurtigt og aktivt har taget del i den positive udvikling i Østlandene. Lad os, som også udenrigsministeren gjorde det, blot tænke på Investeringsfonden for Østlandene, som blev oprettet allerede i december 1989, på Østlandepuljen, på miljøstøtteordningen og Demokratifonden, blot nogle få, men meget væsentlige eksempler på, hvor højt vi prioriterer disse opgaver.

De mange områder, vi engagerer os i, giver også et klart indtryk af, at der satses mange penge fra dansk side, og at vi derfor, som også påpeget i det radikale beslutningsforslag, føler, at der er behov for en mere overordnet oversigt over de principper og prioriteringer, regeringen bør lægge til grund.

Jeg forstår på udenrigsministerens indlæg, at man allerede er i gang med såvel en status- som en handlingsplan, som vi med stor interesse vil studere i udvalget, så vi sikrer, at de store midler, der er tale om, anvendes til fornuftige, bæredygtige initiativer, gerne på bilateral basis, og i større omfang også i samarbejde med private investorer.

Må jeg i den forbindelse pege på betydningen af, at hjælp i stigende omfang får karakter af hjælp til selvhjælp. Det må være udviklingen af egne kræfter, udnyttelsen af egne ressourcer og viljen til at klare sig selv, vi skal satse på. En lignende konklusion er man i øvrigt netop nået til efter et møde mellem de ti vigtigste vestlige industrilande, der i sidste uge nøje har vurderet, hvor langt man er kommet med de økonomiske reformer, og hvad situationen er for de østeuropæiske landes gæld, finansielle behov og bestræbelser for at skabe de krævede nye institutionelle rammer.

Det er et betydningsfuldt udenrigs- og også finanspolitisk område, vi her behandler, og jeg kan tilsige vor positive og engagerede medvirken til udvikling af rammerne for vor deltagelse i den østeuropæiske udvikling.

Hanne Severinsen (V):

I Venstre kan vi støtte forslaget om, at man fremlægger et beslutningsgrundlag for Folketinget om finansiering af det fremtidige samarbejde med de østeuropæiske lande.

Som forslagsstillerne selv bemærker, er det ganske omfattende aktiviteter, der er i gang, og jeg er vidende om, at man netop i Udenrigsministeriet er i gang med at udarbejde det ønskede beslutningsgrundlag. Så meget desto mere kan vi være helt enige.

Vi har gode, stolte traditioner i Danmark, når det gælder Øststøtten; vi var de første til at foreslå støtte, og allerede den 22. september 1989 havde vi et notat om vestlig støtte til reformprocessen i Østlandene, hvor vi opregnede en lang række ideer, som siden er blevet fulgt op af Folketinget med skiftende bevillinger. Senere er danske bilaterale foranstaltninger blevet sup-